

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ»

Лектор курсу			Гбур Зоряна Володимирівна,доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Google Classroom		e-mail: z.gbur@gmail.com; сторінка курсу в Google Classroom – https://classroom.google.com/c/NzQzNTcxMTI4NzE2?cjc=gkhth45	
Галузь знань			28 «Публічне управління та адміністрування»		Рівень вищої освіти		магістр	
Спеціальність			281 Публічне управління та адміністрування		Семестр		2	
Освітня програма			Аналіз соціально-економічних процесів		Тип дисципліни		Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
	3	90	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
			20	-	22	-	48	
АНОТАЦІЯ КУРСУ								
Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі								
Освітні компоненти, які передують вивченню			ПП.20.2.03 Економічна політика України					
Освітні компоненти для яких є базовою			1. Кваліфікаційна робота					
Мета курсу:		Сформувати у студентів глибоке розуміння основних теоретико-методологічних підходів до аналізу соціально-економічних процесів, розвинути практичні аналітичні навички щодо визначення, формулювання, моделювання, структурування та аналізу соціально-економічних процесів. Курс також передбачає оволодіння знаннями та навиками моніторингу та оцінювання соціально-економічних процесів.						
Компетентності відповідно до освітньої програми								
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)					Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)			
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).					СК4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. СК7. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування. СК11. Здатність до аналізу економічних, соціально-гуманітарних та соціально-психологічних процесів, володіння відповідними механізмами публічного управління та адміністрування. СК12. Здатність до оцінювання процесу прийняття та реалізації управлінських рішень.			
Програмні результати навчання (ПР)								
ПРН1. Знати теоретичні й прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень, а також основи публічного управління та адміністрування, володіти сучасними цифровими технологіями збору даних з різних джерел та їх аналізу.								

ПРН4. Знати та креативно вміти застосовувати сучасні підходи, методи, моделі, цифрові технології у процесі наукових досліджень та розв’язання множинних проблем і задач публічного управління та адміністрування.

ПРН12. Володіти уміннями розробки основ методології науково-дослідної роботи, а також планувати й здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків

ПРН13. Уміти аналізувати процеси основних сфер суспільного життя та володіти умінням вибору і застосування доцільних методів і механізмів управління в практичній реалізації функцій та досягнення ефективного публічного управління та адміністрування.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ			
Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. Методологія аналізу соціально-економічних процесів			
Тема 1. Історичні аспекти, сутність і завдання аналізу соціально-економічних процесів <u>Знати:</u> основні етапи розвитку соціально-економічного аналізу; об’єкт, предмет, користувачі і виконавці аналізу; мета і завдання, функції і значення аналізу соціально-економічних процесів. <u>Вміти:</u> обґрунтовувати вибір соціально-економічних процесів для аналізу; визначати ціль і завдання аналізу обраних соціально-економічних процесів. <u>Формування компетентностей:</u> ЗК1, ЗК5, СК7, СК11. <u>Результати навчання:</u> ПРН2, ПРН13. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1, 2, 3.	Лекція 1	8 балів	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація
	Практичне заняття 1		Усне опитування, виконання індивідуальних та групових вправ на практичне застосування знань і вмінь
	Самостійна робота		1. Становлення та розвиток соціально-економічного аналізу в індустріальну та постіндустріальну епохи. 2. Основні етапи розвитку вітчизняного соціально-економічного аналізу. 3. Внесок українських учених у розвиток соціально-економічного аналізу.
Тема 2. Методи, прийоми і способи соціально-економічного аналізу та їх класифікація <u>Знати:</u> основні методи та прийоми соціально-економічного аналізу; прийом відносних та середніх величин, динамічних рядів, статистичних таблиць та аналітичних групувань; економіко-математичні методи. <u>Вміти:</u> обирати відповідні методи для аналізу соціально-економічних методів; застосовувати основні методи та прийоми соціально-економічного аналізу. <u>Формування компетентностей:</u> ЗК1, ЗК7, СК4, СК11. <u>Результати навчання:</u> ПРН4, ПРН13. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1, 2, 3.	Лекція 2	14 балів	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація
	Практичне заняття 2		Усне опитування, виконання індивідуальних та групових вправ на практичне застосування знань і вмінь
	Самостійна робота		1. Метод соціально-економічного аналізу, його складові. Методологія, методика. 2. Основні категорії соціально-економічного аналізу. 3. Характеристика основних принципів соціально-економічного аналізу. 4. Класифікація і характеристика прийомів соціально-економічного аналізу
Тема 3. Інформаційне забезпечення соціально-економічних процесів	Лекція 3	12 балів	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація
	Практичне заняття 3		Усне опитування, виконання індивідуальних та групових вправ на практичне застосування знань і вмінь

<u>Знати:</u> поняття та принципи інформаційного забезпечення економічного аналізу; класифікацію і характеристику найважливіших груп інформації. <u>Вміти:</u> розробляти план аналізу соціально-економічних процесів. <u>Формування компетентностей:</u> ЗК2, ЗК5, СК7, СК11. <u>Результати навчання:</u> ПРН4, ПРН13. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1, 2, 3.	Самостійна робота		1. Способи перевірки достовірності економічної інформації. 2. Інформаційна база аналізу в умовах сучасних інформаційних технологій. 3. Особливості та переваги організації аналізу в умовах комп'ютерної обробки інформації.
Тема 4. Способи збору даних <u>Знати:</u> основні способи збору даних, їх переваги та обмеження. <u>Вміти:</u> добирати релевантні способи збору для аналізу соціально-економічних процесів. <u>Формування компетентностей:</u> ЗК1, ЗК2, ЗК7, СК11. <u>Результати навчання:</u> ПРН4, ПРН13. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1, 2, 3.	Лекція 4	14 балів	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація
	Практичне заняття 4		Усне опитування, виконання індивідуальних та групових вправ на практичне застосування знань і вмінь
	Самостійна робота		1. Поєднання способів збору даних - триангуляція. 2. Загальні правила збору даних. 3. Основні положення вибірових досліджень. 4. Різновиди вибірки та їх застосування для цілей моніторингу та оцінювання.
Розділ 2. Моніторинг та оцінювання соціально-економічних процесів			
Тема 5. Вступ до моніторингу та оцінювання. Причинно-наслідкові зв'язки соціально-економічних процесів <u>Знати:</u> сутність та характеристики моніторингу та оцінювання; типи оцінювання; сутність теорії змін. <u>Вміти:</u> формувати систему моніторингу та оцінювання соціально-економічних процесів; оцінювати можливі наслідки впровадження управлінських рішень. <u>Формування компетентностей:</u> ЗК1, ЗК2, ЗК7, СК11, СК12. <u>Результати навчання:</u> ПРН2, ПРН15. <u>Рекомендовані джерела:</u> 4.	Лекція 5	10 балів	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація
	Практичне заняття 5		Усне опитування, виконання індивідуальних та групових вправ на практичне застосування знань і вмінь
	Самостійна робота		1. Програмна теорія змін. 2. Ланцюжки результатів програм, проєктів. 4. Логічна матриця моніторингу та оцінювання.
Тема 6. Дизайн оцінювання, індикатори (показники) моніторингу та оцінювання <u>Знати:</u> типи дизайну оцінювання; види індикаторів моніторингу та оцінювання. <u>Вміти:</u> розробляти дизайн моніторингу та оцінювання, включаючи логічну матрицю, систему індикаторів, методи збору та аналізу даних. <u>Формування компетентностей:</u> ЗК1, ЗК7, СК4, СК11, СК12. <u>Результати навчання:</u> ПРН4, ПРН13, ПРН15. <u>Рекомендовані джерела:</u> 4.	Лекція 6	14 балів	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація
	Практичне заняття 6		Усне опитування, виконання індивідуальних та групових вправ на практичне застосування знань і вмінь
	Самостійна робота		1. Критерії розробки індикаторів. 2. Основні типи питань моніторингу та оцінювання.
	Лекція 7	14 балів	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація

Тема 7. Аналіз та інтерпретація даних моніторингу та оцінювання соціально-економічних процесів Знати: методи аналізу кількісних та якісних даних; способи інтерпретації зібраних даних. Вміти: застосовувати кількісні інструменти для проведення ґрунтового аналізу урядового регулювання соціально-економічних процесів, визначення ступеня їх результативності та ефективності. Формування компетентностей: ЗК1, ЗК2, ЗК5, СК7, СК11, СК12. Результати навчання: ПРН2, ПРН4, ПРН13, ПРН15. Рекомендовані джерела: 4.	Практичне заняття 7		Усне опитування, виконання індивідуальних та групових вправ на практичне застосування знань і вмінь
	Самостійна робота		1. Графічні і табличні способи презентації даних. 2. Методи верифікації даних. 3. Оцінка якості даних.
Тема 8. Звітність на основі результатів моніторингу та оцінювання Знати: структуру звіту з моніторингу та оцінювання; атрибути належного моніторингу та оцінювання. Вміти: критично аналізувати існуючі системи моніторингу та оцінювання в публічному секторі, а також розробляти пропозиції з їх удосконалення; розробляти технічне завдання на проведення моніторингу та оцінювання. Формування компетентностей: ЗК1, ЗК5, ЗК7, СК7, СК12. Результати навчання: ПРН2, ПРН15. Рекомендовані джерела: 4.	Лекція 8	14 балів	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація
	Практичне заняття 8		Усне опитування, виконання індивідуальних та групових вправ на практичне застосування знань і вмінь
	Самостійна робота		1. Оцінка якості звітів з моніторингу та оцінювання. 2. Етичні питання при проведенні моніторингу оцінювання. 3. Стандарти й керівні принципи моніторингу та оцінювання. 4. Взаємодія між фахівцями з моніторингу й оцінювання та замовником.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
• Мультимедійний проектор; • Дошка; • Комп’ютерний клас для проведення практичних занять. (Комп’ютери, підключені до мережі Інтернет, для виконання завдань з пошуку та налізу інформації на вебсайтах органів державної влади, наприклад, вебсайти Міністерство фінансів України, Міністерства економіки України, Державної служби статистики та інших).			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
1. Економічний аналіз : навч.-метод. посіб. для організації практичних занять та самостійної роботи студ. спец. 051 Економіка / уклад. : Б. О. Шевченко, С. В. Степаненко, Т. А. Непокупна, О. Є.Сакало, Л. І. Яковенко. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. – 120 с. http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18597/1/%D0%9D%D0%9C%D0%9F_%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7.pdf 2. Паршин Ю.І., Паршина О.А. Основи економічного аналізу: Навч. посібник - Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2020. - 180 с. - https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/5693/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5_%D0%9E%D0%95%D0%90_2020.pdf 3. Теорія та методологія досліджень економіки: навчально-методичний посібник для здобувачів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 051 Економіка усіх форм навчання [Електронний ресурс] / [Упоряд.: Л.В. Проданова]; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси: ЧДТУ, 2020. – 134 с. - https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/2102/3/20-4-94-248.pdf 4. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Піст Р.К. – К. : МБФ “Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні”, 2015. – 580 с. - https://sociology.knu.ua/sites/default/files/library/elopen/8.road_to_results_ukr.pdf			
ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)			
• Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.			

- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. - Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. - Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. - Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. - Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів. - Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. - За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.			
КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ			
Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 15 балів у сукупності за всіма темами дисципліни			
Форми контролю	Види навчальної роботи		Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на заняттях, у т.ч.:		
	присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)		за кожне відвідування 0,55 бала
	участь у експрес-опитуванні за кожну правильну відповідь		0,25 бала
	доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату		максимум 3 бали за кожну презентацію (реферат)
	усне опитування, тестування, рішення практичних задач за кожну правильну відповідь		0,5 бала
	участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання за кожну правильну відповідь		0,5 бала
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.		Звільняється від заліку
Загальна кількість балів поточного контролю			Максимум 30 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Залік	Метою заліку є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у письмовій формі		70 балів
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному	Відмінно / Зараховано (А)

	дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни.	Добре / Зараховано (B)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/рішеннях/розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни.	Задовільно / Зараховано (E)

35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не проставляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі іспиту.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не проставляється</i>